

Zakładanie i likwidacja fundacji w Hiszpanii

I. Wprowadzenie.

Fundacje są jednymi z najstarszych prywatnych instytucji działających dla dobra publicznego. Znaczący rozwój tej formy działalności polegającej na realizacji celów użyteczności publicznej nastąpił w latach 80 i 90 XX wieku.

Obecnie w Hiszpanii działa około 8.600 fundacji. Większość z nich została utworzona po zmianie ustawy o fundacjach, która nastąpiła najpierw w 1994r. a potem w 2002r. Szacuje się, że wtedy zostało założonych około 90% fundacji, których celem była działalność kulturalna i około 70% fundacji, których celem była działalność edukacyjna.

Rozkwitowi fundacji w Hiszpanii w ostatnich dwóch dekadach XX wieku sprzyjały także następujące czynniki polityczne i ekonomiczne:

- 1) rozwój demokracji po śmierci w 1975r. generała Francisco Franco;
- 2) szybki rozwój ekonomiczny spowodowany między innymi przystąpieniem Hiszpanii w 1986r. do Unii Europejskiej.

Obecnie funkcjonowanie fundacji w Hiszpanii reguluje Ustawa 50/2002 z dnia 29 grudnia 2002r. o fundacjach, a także ustawy i rozporządzenia wydawane przez wspólnoty autonomiczne.

II. Rodzaje fundacji.

Fundacje działające w Hiszpanii można podzielić według następujących kryteriów:

- 1) fundatorów - osoby fizyczne, osoby prawne prywatne lub publiczne, fundacje zagraniczne;
- 2) obszaru działania - fundacje wspólnot autonomicznych i fundacje krajowe;
- 3) procentowego udziału środków publicznych w majątku fundacji - fundacje prywatne i fundacje publiczne;
- 4) celu działania.

Ad. 1) Fundatorzy

Podobnie jak w prawie polskim fundację mogą założyć osoby fizyczne posiadające pełną zdolność do czynności prawnych, jak również osoby prawne (publiczne i prywatne) mające siedzibę w Hiszpanii lub za granicą.

W przypadku osób prawnych do założenia fundacji wymagana jest uchwała stosownego organu tej osoby prawnej o wyrażeniu zgody na nieodpłatne przekazanie fundacji środków majątkowych.

Fundacje zagraniczne, które chcą działać na terenie Hiszpanii mogą albo:

- a) zarejestrować się w Krajowym Rejestrze Fundacji, jako przedstawicielstwo/reprezentacja fundacji zagranicznej. Zarejestrowanie następuje po przedłożeniu przez fundację zagraniczną oświadczenia, iż została założona i zarejestrowana zgodnie z przepisami państwa, w którym ma siedzibę; albo
- b) założyć nową fundację zgodnie z przepisami prawa hiszpańskiego.

Ad. 2) Obszar działania

Z uwagi na fakt, iż Hiszpania dzieli się na 17 wspólnot autonomicznych (*Comunidades Autónomas*) i 2 miasta autonomiczne, fundacje mogą działać zarówno na obszarze całej Hiszpanii, jak również na obszarze jednej lub kilku wspólnot autonomicznych. W związku z takim podziałem terytorialnym możemy wyróżnić:

- a) fundacje wspólnot autonomicznych - działające na obszarze jednej wspólnoty autonomicznej, które podlegają rejestracji w rejestrze fundacji prowadzonym przez daną wspólnotę autonomiczną. Liczbę fundacji wspólnot autonomicznych szacuje się na około 6.200.
- b) fundacje krajowe - działające na obszarze całej Hiszpanii lub więcej niż jednej wspólnoty autonomicznej. Są one zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Fundacji. W Hiszpanii działa około 2.400 takich fundacji.

Ad. 3) Procentowy udział środków publicznych w majątku fundacji.

- a) fundacje prywatne - stanowią prawie 96% wszystkich fundacji i są finansowane ze środków prywatnych;
- b) fundacje państwowe - stanowią około 4% wszystkich fundacji, a środki publiczne stanowią ponad 50% środków majątkowych tych fundacji.

Ad. 4) Cel działania fundacji

Z uwagi na cel, dla którego fundacje zostały założone mogą one prowadzić działalność w następujących obszarach:

- a) socjalnym (opieka nad ludźmi starszym, uzależnionymi od narkotyków, bezdomnymi, niepełnosprawnymi, itp).
- b) ochrony zdrowia;
- c) edukacji;
- d) kultury i sztuki;
- e) badań i rozwoju nauki;
- f) ochrony środowiska.

Wyliczenie wskazane w ustawie o fundacjach ma charakter przykładowy, a lista obszarów, na których może działać fundacja nie jest zamknięta, z jednym zastrzeżeniem - podstawą działalności fundacji w Hiszpanii musi być zawsze działalność na rzecz dobra publicznego.

Podkreślenia wymaga także, iż o ile działalność fundacji w Europie zdominowały trzy kierunki: działalność edukacyjna, badawcza i socjalna, o tyle w Hiszpanii koncentruje się ona głównie na kulturze i sztuce. Około 44% wszystkich fundacji działających w Hiszpanii (na 8.600 zarejestrowanych fundacji) jako główny cel działalności wskazuje kulturę i sztukę. Dla porównania tylko 15 fundacji zajmuje się ochroną środowiska i ekologią.

Fundacje w Hiszpanii mogą prowadzić działalność gospodarczą. Musi być ona jednak związana z celem publicznym, dla którego została ustanowiona fundacja.

III. Jak założyć fundację w Hiszpanii - krok po kroku

1) Uwagi ogólne

Co do zasady fundacje prywatne i państwowe podlegają tym samym wymaganiom określonym w przepisach prawa hiszpańskiego, z kilkoma wyjątkami, które zostaną wskazane poniżej w kolejnych punktach zawierających informacje (krok po kroku) jak utworzyć i zarejestrować fundację w Hiszpanii.

Należy jednak pamiętać, iż w przypadku fundacji publicznej jej ustanowienie, zmiana, przekształcenie, połączenie albo rozwiązanie wymaga zawsze rady ministrów

2) Krok pierwszy - przygotowanie projekt statutu fundacji, główne postanowienia statutu.

Art. 11 ustawy o fundacjach stanowi, iż statut fundacji musi zawierać następujące postanowienia:

a) Nazwę fundacji z obowiązkowym dodatkiem „fundacja”

Nazwa fundacji nie może:

- wprowadzać w błąd;
- być podobna do nazwy już wcześniej zarejestrowanej fundacji;
- zawierać słów, które mogą naruszać podstawowe prawa człowieka albo, które są sprzeczne z prawem;
- zawierać w nazwie wyłącznie słowa „Hiszpania” albo wyłącznie nazwy wspólnoty autonomicznej lub nazw organów administracji państwowej, krajowych lub zagranicznych podmiotów, o ile nie są one założycielami fundacji.

W nazwie fundacji mogą się pojawić nazwiska osoby fizycznej lub osoby prawnej, nie będących fundatorami tylko za uprzednią zgodą tych osób lub ich spadkobierców.

b) Adres siedziby fundacji.

Co do zasady fundacje działające na terenie Hiszpanii powinny mieć siedzibę w Hiszpanii. Siedzibą fundacji jest albo miejsce zamieszkania/siedziby fundatora albo miejsce prowadzenia działalności przez fundację. W przypadku fundacji, które działają poza granicami Hiszpanii przyjmuje się, że ich siedzibą jest miejsce zamieszkania/siedziba fundatora.

c) Cele fundacji.

Cele fundacji zostały określone w art. 2 ustawy o fundacjach, jednakże nie jest to zamknięta lista.

Hiszpańskie prawo nie zezwala na założenie fundacji, której główny, podstawowy cel jest związany z osobą fundatora (np. pomoc dla fundatora).

Nie jest także możliwe założenie fundacji w celu wspierania podmiotów, których działalność nie jest związana z działalnością na rzecz dobra publicznego. Jednakże powyższe zakazy nie obejmują fundacji, których podstawowym celem jest ochrona zabytków (oznacza, to, że jest możliwe założenia np. fundacji w celu ochrony zabytku - domu, w którym mieszka fundator).

d) Obszar działania fundacji.

Fundacja może działać na obszarze całej Hiszpanii, jak również wyłącznie na obszarze kilku lub tylko jednej wspólnoty autonomicznej.

- e) Wysokość środków majątkowych fundacji, podstawowe zasady działania fundacji i wykorzystania środków wniesionych, jako wkładu dla osiągnięcia celów, dla których fundacja została utworzona.
- f) Wskazanie beneficjentów fundacji.
- g) Skład zarządu fundacji wraz ze wskazaniem sposobu powołania zarządu i odwołania, długość kadencji zarządu, zakres działania i sposób podejmowania uchwał.

Zarząd fundacji musi składać się z co najmniej 3 członków. Jeden z nich powinien być Prezesem fundacji, a jeden Sekretarzem fundacji.

Z uwagi na fakt, iż statut fundacji podlega zatwierdzeniu przez organ nadzoru państwowego nad fundacjami (*Protektorado*) zaleca się przesłanie projektu statutu (przed podpisaniem aktu notarialnego zawierającego oświadczenie woli o ustanowieniu fundacji) do właściwego organu nadzoru w celu jego wstępnej akceptacji. Pozwoli to na wyeliminowanie ewentualnych błędów i niezgodności z przepisami prawa i zaoszczędzenie kosztów i czasu (patrz uwagi do punktu III. 8 poniżej - krok siódmy - jak założyć fundację).

Nazwy i adresy właściwych organów nadzoru państwowego można znaleźć na stronie internetowej www.fundaciones.org.

W przypadku fundacji prowadzących działalność na obszarze więcej niż jednej wspólnoty autonomicznej lub na obszarze całej Hiszpanii nadzór jest sprawowany przez ministerstwa właściwe ze względu na cel działania fundacji. Natomiast w przypadku fundacji działającej na obszarze wyłącznie jednej wspólnoty autonomicznej – przez lokale organu nadzoru.

3) Krok drugi - Uzyskanie zaświadczenia potwierdzającego, że nazwa przyszłej fundacji nie została już uprzednio zarejestrowana.

W Krajowym Rejestrze Fundacji znajduje się Departament Nazw Fundacji, do którego są przekazywane przez rejestr krajowy oraz poszczególne rejestry wspólnot autonomicznych informacje o nowych założonych fundacjach oraz ich nazwach oraz o wykreśleniu fundacji.

Do tego departamentu należy złożyć wniosek o wydanie zaświadczenia potwierdzającego, że nazwa fundacji nie jest zarejestrowana, Czas oczekiwania na ww. zaświadczenie - około 1 tygodnia. Zaświadczenie nie może być wydane wcześniej niż na 3 miesiące przed datą podpisania aktu notarialnego zawierającego oświadczenie woli o ustanowieniu fundacji. Nazwa fundacji jest zarezerwowana na okres 6 miesięcy. Jeżeli w tym terminie fundacja nie

zostanie zarejestrowana, należy złożyć kolejny wniosek o wydanie zaświadczenia, iż nie istnieje inna fundacja o nazwie, jaką chcemy jej nadać.

4) Krok trzeci - Uzyskanie zaświadczenia o nadaniu tymczasowego numeru NIP.

Po uzyskaniu zaświadczenia, że nazwa fundacji nie została wcześniej zarejestrowana należy wystąpić do Urzędu Skarbowego właściwego ze względu na planowaną siedzibę fundacji o nadanie tymczasowego numeru identyfikacji podatkowej (NIP). Do wniosku należy dołączyć:

- a) projekt statutu oraz
- b) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Fundacji, że nazwa fundacji nie jest zarejestrowana.

5) Krok czwarty - Określenie wysokości i formy środków majątkowych, które zostaną wniesione do fundacji i uzyskanie zaświadczenia z banku o zdeponowaniu wkładu pieniężnego.

Hiszpańskie prawo nie określa minimalnej wysokości środków majątkowych niezbędnych do założenia fundacji. Art. 4.1 ustawy o fundacjach wskazuje jedynie, iż za kwotę środków majątkowych wystarczającą do założenia fundacji należy uznać 30.000 EUR.

Niezależnie od powyższego, kwota środków majątkowych będzie musiała być podwyższona (powyżej 30.000 EUR), jeżeli organ nadzoru uzna, iż jest to konieczne z uwagi na statutowe cele fundacji.

Z drugiej strony możliwe jest także utworzenie fundacji, której środki majątkowe będą niższe niż 30.000 EUR. Jeżeli kwota środków majątkowych jest mniejsza niż 30.000 EUR wówczas fundatorzy są zobowiązani do przedstawienia pisemnego uzasadnienia, iż wniesione środki są wystarczające i odpowiednie do osiągnięcia celów fundacji. Uzasadnienie musi zawierać plan działania fundacji wraz z analizą ekonomiczną, która wykaże, że fundacja jest w stanie osiągnąć zamierzone cele korzystając wyłącznie ze środków w kwocie niższej niż 30.000 EUR.

Podkreślenia wymaga, iż w hiszpańskim prawie fundacyjnym istnieje zakaz utworzenia fundacji bez jednoczesnego zadeklarowania woli przekazania na jej rzecz określonych środków majątkowych. Nie jest więc tym samym możliwe utworzenie fundacji tylko na podstawie oświadczenia fundatora/fundatorów, iż pozyskają w przyszłości środki niezbędne do funkcjonowania fundacji. Środki majątkowe mogą być wnoszone w formie pieniężnej i niepieniężnej.

Jeżeli majątek fundacji jest wnoszony w formie pieniężnej nie musi on zostać wpłacony od razu w całości, z zastrzeżeniem jednakże, iż pierwsza wpłata nie może być niższa niż 25% wartości pieniężnych środków majątkowych wnoszonych przez fundatora. Pozostała część wkładu musi być wpłacona w okresie nie dłuższym niż 5 lat od dnia złożenia w formie aktu notarialnego oświadczenia woli o ustanowieniu fundacji.

Środki majątkowe muszą zostać wpłacone na konto bankowe przed złożeniem w formie aktu notarialnego oświadczenia o ustanowieniu fundacji. W przypadku, gdy do fundacji wnoszone są środki majątkowe w formie niepieniężnej, wówczas są oni zobowiązani do uzyskania wyceny wartości tego wkładu wraz ze szczegółowym opisem jego poszczególnych składników. Wycena musi być sporządzona przez niezależnego eksperta i dołączona do aktu notarialnego zawierającego oświadczenie o ustanowieniu fundacji.

6) Krok piąty - Oświadczenie woli fundatora/fundatorów o ustanowieniu fundacji.

Oświadczenie woli fundatora/fundatorów o ustanowieniu fundacji powinno być złożone w formie aktu notarialnego. Forma ta nie jest wymagana, jeżeli ustanowienie fundacji następuje w testamencie.

Akt woli fundatora/fundatorów o ustanowieniu fundacji powinien zawierać następujące elementy:

- jeżeli fundatorem jest osoba fizyczna - imię i nazwiska fundatora, jego wiek, stan cywilny, narodowość, adres miejsca zamieszkania, numer identyfikacji podatkowej, jeżeli fundatorem jest osoba prawna - firmę (nazwę), adres siedziby; numer identyfikacji podatkowej
- oświadczenie woli fundatora o zamiarze ustanowienia fundacji;
- określenie środków majątkowych przeznaczonych na realizację celów fundacji;
- postanowienia statutu;
- wskazanie osób, które będą pełnić funkcję członków zarządu fundacji oraz zgodę tych osób na pełnienie przez nich tych funkcji.

Zgodnie z przepisami prawa, zgoda taka może być złożona: (1) w akcie notarialnym zawierającym oświadczenie woli fundatora o utworzeniu fundacji, albo (2) w odrębnym dokumencie z podpisem notarialnie poświadczonym, albo (3) przed urzędnikiem rejestru fundacji.

Do oświadczenia woli o ustanowieniu fundacji należy dołączyć:

- a) w przypadku, gdy fundatorem jest osoba prawna - uchwałę właściwego organu o wyrażeniu zgody na nieodpłatne przekazanie fundacji środków majątkowych niezbędnych do realizacji celów fundacji;
- b) zaświadczenie o nadaniu tymczasowego numeru NIP;
- c) w przypadku wniesienia majątku fundacji w formie pieniężnej - zaświadczenie z banku, iż środki do realizacji celów fundacji zostały wpłacone;
- d) w przypadku wniesienia majątku fundacji w formie niepieniężnej - wycenę ich wartości sporządzoną przez niezależnego eksperta.

7) Krok szósty - Złożenie deklaracji w Urzędzie Skarbowym dotyczącej zwolnienia fundatora z obowiązku zapłaty podatku od sporządzenia oświadczenia woli o ustanowieniu fundacji w formie dokumentu urzędowego.

Zgodnie z prawem hiszpańskim, co do zasady od każdego dokumentu urzędowego, w tym dokumentu sporządzonego przez notariusza, należy zapłacić podatek (*Impuesto de Transmisiones patrimoniales y actos jurídicos documentados*) Podatek ten można porównać do polskiego podatku od czynności cywilno-prawnych.

Sporządzenie przez notariusza oświadczenia woli fundatora/fundatorów o ustanowieniu fundacji w formie notarialnej jest wolne od podatku.

Jednakże należy złożyć w urzędzie skarbowym właściwym dla siedziby fundacji deklarację potwierdzającą zwolnienie od podatku. Deklaracja taka powinna być złożona w ciągu 20 dni od dnia sporządzenia aktu.

8) Krok siódmy - Uzyskanie zaświadczenia wydanego przez właściwy organ nadzoru państwowego, iż cele, dla których została ustanowiona fundacja są celami na rzecz dobra publicznego oraz, że majątek fundacji jest wystarczający do realizacji celów fundacji.

Oświadczenie woli o ustanowieniu fundacji wymaga potwierdzenia przez właściwy organ nadzoru państwowego. W tym celu, po sporządzeniu w formie aktu notarialnego oświadczenia woli o ustanowieniu fundacji należy przesłać do właściwego organu nadzoru:

- a) akt notarialny ustanowienia fundacji zawierający postanowienia statutu fundacji;
- b) potwierdzenie złożenia w urzędzie skarbowym deklaracji dotyczącej zwolnienia od podatku od dokumentów urzędowych;

- c) kopię dokumentu potwierdzającego nadanie tymczasowego numeru identyfikacji podatkowej NIP .

Właściwy organ nadzoru państwowego weryfikuje postanowienia statutu pod kątem ich zgodności z przepisami prawa i celami, dla których może być utworzona fundacja. W przypadku braku zastrzeżeń organ nadzoru wydaje zaświadczenie potwierdzające, iż cele, dla których została ustanowiona fundacja są zgodne z celami na rzecz dobra publicznego oraz, że majątek fundacji jest wystarczający do realizacji tych celów (patrz uwagi do punktu II. 2 powyżej - krok pierwszy - jak założyć fundację).

W przypadku fundacji państwowych wydawane jest nie jedno, ale dwa zaświadczenia:

- a) zaświadczenie, iż cele fundacji odpowiadają celom dobra publicznego - wydawane jest przez Ministra Administracji Publicznej;
- b) zaświadczenie potwierdzające, iż majątek fundacji jest wystarczający do realizacji celów fundacji wydawane jest przez Ministra Skarbu.

9) Krok ósmy - Zarejestrowanie fundacji/ fundacja w organizacji.

Fundacja uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisu do właściwego rejestru. Rejestr fundacji jest jawny. Należy pamiętać, iż zależnie od tego na jakim obszarze fundacja ma działać (na terenie całej Hiszpanii lub kilku wspólnot autonomicznych albo na terenie jednej wspólnoty autonomicznej) będzie ona podlegała wpisowi albo do Krajowego Rejestru Fundacji albo do rejestru fundacji prowadzonego przez daną wspólnotę autonomiczną.

Fundacje państwowe zawsze muszą być zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Fundacji (nawet, jeżeli działają na obszarze tylko jednej wspólnoty autonomicznej).

W okresie pomiędzy ustanowieniem fundacji, a jej wpisaniem do rejestru, fundacja może podejmować tylko takie działania, które są niezbędne do zachowania majątku fundacji lub których zaniechanie mogłoby narazić fundację na szkodę.

Wniosek o zarejestrowanie fundacji musi być złożony w terminie 1 miesiąca od dnia złożenia przez fundatora oświadczenia woli o ustanowieniu fundacji w formie aktu notarialnego, nie później jednak niż w terminie 6 miesięcy.

Jeżeli w ciągu 6 miesięcy od dnia ustanowienia fundacji wniosek ten nie zostanie złożony, organ nadzoru państwowego odwołuje członków zarządu.

Odwołani członkowie zarządu ponoszą solidarną odpowiedzialność za zobowiązania zaciągnięte w imieniu fundacji oraz za szkody powstałe na skutek niezarejestrowania fundacji.

IV. Czas oczekiwania na zarejestrowanie fundacji.

Co do zasady fundacja powinna zostać zarejestrowana w terminie 1-2 miesięcy od dnia złożenia wniosku. Jeżeli jednakże są jakieś niezgodności w dokumentach załączonych do wniosku czas oczekiwania może zostać wydłużony maksymalnie do 6 miesięcy.

Natomiast z praktyki wynika, iż średni czas oczekiwania na postanowienie o zarejestrowaniu fundacji to 3 tygodnie.

V. Zmiana statutu fundacji.

Zarząd fundacji może podjąć decyzję o zmianie statutu fundacji zawsze, jeżeli uzna, że jest to konieczne i korzystne dla fundacji, chyba że sprzeciwi się temu fundator.

Jeżeli okoliczności towarzyszące założeniu fundacji zmieniają się w taki sposób, że nie będzie możliwe osiągnięcie celów fundacji określonych w statucie lub jeżeli cel ten został już osiągnięty, zarząd powinien podjąć uchwałę o zmianie statutu, chyba że w takiej sytuacji postanowienia statutu przewidują jej rozwiązanie.

Uchwałę o zmianie statutu fundacji podejmuje Zarząd. Zmiana wymaga formy aktu notarialnego.

Przed dokonaniem zmiany statutu oraz zgłoszeniem jej do rejestru zarząd jest zobowiązany poinformować właściwy organ nadzoru państwowego. Organ nadzoru może, w terminie 3 miesięcy od dnia zawiadomienia go przez zarząd fundacji, złożyć sprzeciw. Jednakże wniesienie sprzeciwu jest możliwy tylko wtedy, jeżeli zmiana statutu jest sprzeczna z prawem. Co więcej organ nadzoru jest zobowiązany taki sprzeciw uzasadnić.

W przypadku, jeżeli zarząd nie podejmie uchwały o zmianie statutu, organ nadzoru wzywa zarząd do wykonania tego obowiązku. Jeżeli zarząd nie zastosuje się do wezwania, wówczas zewnętrzny organ nadzoru państwowego występuje do sądu o wydanie stosownego orzeczenia.

VI. Jak zlikwidować fundację - krok po kroku.**1) Uwagi ogólne.**

Likwidacja fundacji następuje po podjęciu uchwały o rozwiązaniu fundacji, jeżeli zajdą przyczyny uzasadniającej jej rozwiązanie. Likwidację prowadzi zarząd fundacji, który podlega kontroli organu nadzoru państwowego.

Fundacja może być rozwiązana z następujących przyczyn:

- a) upływu czasu, na jaki została ustanowiona;
- b) spełnienia się celu, dla którego została ustanowiona;
- c) jeżeli cel fundacji jest niemożliwy do spełnienia;
- d) połączenia z inną fundacją (jeżeli fundatorzy się nie sprzeciwią, zarządy obydwu fundacji podejmują uchwały o połączeniu - o uchwałach należy poinformować organ nadzoru, który w terminie 3 miesięcy może zgłosić sprzeciw);
- e) zaistnienia przyczyny rozwiązania wskazanych w statucie Fundacji;
- f) zaistnienia przyczyny przewidzianej przepisami prawa.

Rozwiązanie fundacji, a następnie jej likwidacja może zostać przeprowadzona na dwa sposoby:

- a) na skutek podjęcia przez Zarząd fundacji stosownej uchwały o likwidacji;
- b) na wniosek organu nadzoru.

2) Rozwiązanie fundacji na skutek podjęcia przez Zarząd fundacji stosownej uchwały:**a) Krok pierwszy - Uchwała zarządu fundacji o jej rozwiązaniu.**

W przypadkach określonych w pkt. 1) ppkt. b), c) i e) zarząd fundacji podejmuje uchwałę o rozwiązaniu fundacji.

W przypadku określonym w pkt. 1) ppkt. f) rozwiązanie fundacji wymaga orzeczenia sądu.

b) Krok drugi - Zatwierdzenie uchwały o rozwiązaniu fundacji przez organ nadzoru państwowego.

Zarząd jest zobowiązany zawiadomić organ nadzoru państwowego o podjęciu uchwały o rozwiązaniu fundacji. Do zawiadomienia należy dołączyć:

- a) odpis uchwały o rozwiązaniu fundacji;
- b) pisemny raport/informację uzasadniającą rozwiązanie fundacji.

Jeżeli rozwiązanie fundacji następuje, ponieważ cel fundacji jest niemożliwy do spełnienia należy wskazać, dlaczego nie jest możliwa zmiana statutu w taki sposób, aby mogło dojść do połączenia z inną fundacją lub zmieniany statutu w taki sposób, aby nastąpiła zmiana celu, dla którego fundacja została utworzona;

- c) sprawozdanie finansowe na dzień podjęcia uchwały o rozwiązaniu fundacji;
- d) projekt podziału środków majątkowych, które pozostaną po likwidacji fundacji.

Organ nadzoru w terminie 3 miesięcy od dnia powiadomienia go przez zarząd fundacji o podjęciu uchwały może zgłosić sprzeciw. Jednakże sprzeciw jest możliwy tylko wtedy, jeżeli uchwała jest sprzeczna z przepisami prawa. Co więcej organ nadzoru jest zobowiązany taki sprzeciw uzasadnić.

Jeżeli organ nadzoru zgłosi sprzeciw Zarząd fundacji może wystąpić do sądu o wydanie orzeczenia stwierdzającego rozwiązanie fundacji.

c) Krok trzeci - Zatwierdzenie uchwały o rozwiązaniu fundacji w formie aktu notarialnego.

Uchwała o rozwiązaniu fundacji, która będzie zgłaszana do rejestru fundacji musi mieć formę aktu notarialnego.

d) Krok czwarty - Złożenie deklaracji w Urzędzie Skarbowym dotyczącej zwolnienia fundatora z obowiązku zapłaty podatku od sporządzenia uchwały o rozwiązaniu fundacji w formie dokumentu urzędowego.

Zgodnie z prawem hiszpańskim, co do zasady od każdego dokumentu urzędowego, w tym dokumentu sporządzonego przez notariusza, należy zapłacić podatek (*Impuesto de Transmisiones patrimoniales y actos juridicos documentados*) Podatek ten można porównać do polskiego podatku od czynności cywilno-prawnych.

Sporządzenie przez notariusza uchwały o rozwiązaniu fundacji jest wolne od podatku.

Jednakże należy złożyć w urzędzie skarbowym właściwym dla siedziby fundacji deklarację potwierdzającą zwolnienie od podatku. Deklaracja taka powinna być złożona w ciągu 20 dni od dnia sporządzenia aktu.

e) Krok piąty - zarejestrowanie uchwały o rozwiązaniu fundacji w Krajowym Rejestrze Fundacji lub rejestrze danej wspólnoty autonomicznej.

3) Rozwiązanie fundacji na wniosek organu nadzoru państwowego.

W przypadku, jeżeli organ nadzoru z urzędu poweźmie informację o zaistnieniu przyczyny uzasadniającej podjęcie rozwiązania fundacji, poinformuje o tym zarząd fundacji. Zarząd fundacji ma 3 miesiące na podjęcie uchwały o rozwiązaniu fundacji.

Jeżeli zarząd we wskazanym powyżej terminie nie podejmie stosowanej uchwały wówczas organ nadzoru jest uprawniony do wystąpienia do sądu w celu wydania orzeczenia o rozwiązaniu fundacji. Takie orzeczenie podlega wpisowi do Krajowego Rejestru Fundacji lub rejestru danej wspólnoty autonomicznej.

4) Rozwiązanie fundacji z powodu upływu czasu, na jaki fundacja została ustanowiona.

Jeżeli przyczyną rozwiązania fundacji jest upływ czasu, na jaki fundacja została ustanowiona do jej rozwiązania nie jest potrzebna ani uchwała zarządu fundacji o jej rozwiązaniu, ani też zgoda organu nadzoru państwowego.

5) Likwidacja fundacji.

Likwidacja fundacji jest prowadzona przez zarząd fundacji lub osobę przez zarząd upoważnioną, pod nadzorem organu nadzoru państwowego. Jego zadanie polega na przestrzeganiu, aby likwidacja fundacji odbywała się zgodnie z przepisami prawa i postanowieniami statutu.

W pierwszej kolejności zarząd lub osoba przez niego upoważniona jest zobowiązana sporządzić sprawozdanie finansowe na dzień otwarcia likwidacji.

Następnie fundacja wypełnia swoje zobowiązania, spłaca zadłużenia. Spłata powinna być potwierdzona stosownymi zaświadczeniami bankowymi/wyciągami bankowymi.

Statut powinien zawierać postanowienia dotyczące majątku fundacji. Pozostały po likwidacji majątek fundacji powinien być przekazany na rzecz innych fundacji lub podmiotów prowadzących działalność na rzecz dobra publicznego, których cele działalności są najbardziej zbliżone do celów zlikwidowanej fundacji. Jeżeli statut nie zawiera żadnych uregulowań w tym zakresie, założyciele fundacji powinni udzielić Zarządowi upoważnienia do podjęcia decyzji odnośnie przekazania majątku fundacji. Jeżeli takie upoważnienie nie zostanie udzielone organ nadzoru decyduje o przekazaniu majątku fundacji.

Po wypełnieniu wszystkich zobowiązań zarząd podejmuje uchwałę o wykreśleniu fundacji. Uchwała powinna być podjęta w formie aktu notarialnego.

Do uchwały należy dołączyć:

- a) Sprawozdanie finansowe na dzień otwarcia fundacji,
- b) Zaświadczenia bankowe – wyciągi potwierdzające spłatę zobowiązań fundacji,
- c) Uchwałę o rozwiązaniu fundacji,

Sporządzenie przez notariusza uchwały o wykreśleniu fundacji jest zwolnione od podatku.

Jednakże należy złożyć w urzędzie skarbowym właściwym dla siedziby fundacji deklarację potwierdzającą zwolnienie od podatku. Deklaracja taka powinna być złożona w ciągu 20 dni od dnia sporządzenia aktu.

Następnie należy złożyć do Krajowego Rejestru Fundacji lub rejestru danej wspólnoty autonomicznej wnioski o wykreślenie fundacji dołączając uchwałę.

VII. Ustawodawstwo wspólnot autonomicznych odnoszące się do utworzenia i likwidacji fundacji.

Wskazane powyżej zasady i procedury dotyczące utworzenia i likwidacji fundacji dotyczą w przede wszystkim fundacji, które działają na terenie całej Hiszpanii lub na terenie więcej niż jednej wspólnoty autonomicznej. W przypadku fundacji działającej na obszarze tylko jednej wspólnoty autonomicznej zastosowanie będą miały szczególne przepisy uchwalane przez te wspólnoty. W 90-99% postanowienia aktów prawnych wspólnot autonomicznych są zgodne z postanowieniami ustawy o fundacjach.

Tytułem przykładów wskazać można następujące różnice:

- a) przepisy wspólnoty autonomicznej Nawary, tak jak i ustawa o fundacjach, przewiduje, iż do tego, aby mogła być utworzona fundacja konieczne jest wpłacenie jednorazowo 25% środków majątkowych fundacji. W Kraju Basków - kwota ta wynosi 30%, podczas, gdy w Katalonii - nie trzeba nic wpłacać.
- b) W Kraju Basków do dokumentów niezbędnych do złożenia w formie aktu notarialnego oświadczenia o ustanowieniu fundacji należy także dołączyć dokument podpisany przez fundatora/fundatorów umożliwiający innym osobom zostanie fundatorami
- c) Na Wyspach Kanaryjskich należy dołączyć wstępny plan działania fundacji i wykorzystywania środków majątkowych do realizacji celów fundacji.
- d) W przypadku rozwiązania i likwidacji fundacji we wspólnotach autonomicznych nie jest wymagana forma aktu notarialnego dla uchwał o rozwiązaniu i o likwidacji fundacji,

Na zakończenie należy także wskazać, iż przepisom ustawy o fundacjach 50/2002 nie podlegają fundacje, których celem jest ochrona zabytków narodowych, fundacje kościelne, fundacje ochrony zdrowia. Fundacje zajmujące się ochroną zabytków oraz fundacje zajmujące się ochroną zdrowia tworzone są przez organy administracji państwowej, natomiast fundacje kościelne tworzone są przez związki wyznaniowe.

